

פרדס מרכז לחינוך ערכי
برديس مركز للتربية القيمية

מטרות:

1. בחינת הקורונה דרך המימדים הכלכליים חברתיים שלה.
2. הבנה שלמדינה יש שאחריות כלפי אזרחי ולכפי המציאות החברתית כלכלית שמשבר הקורונה יצר.

1. משחק פתיחה: כל משתתפת חושבת על משהו אחד שלא היתה מסתדרת בלעדיו/ מתחרפנת אם לא היה לה בבידוד ומעבירה אותו בפנטומימה לשאר הכיתה.
בנתיים המדריכה יכולה לעשות לעשות רשימה של הדברים שנאמרים בצ'אט הקבוצתי כדי להשתמש בהם בהמשך הפעילות.

2. הטורטלים בבידוד:

צפייה משותפת במערכון "הטורטלים בבידוד" של "ארץ נהדרת" –

<https://www.mako.co.il/tv-erez-nehederet/770e3d99ade16110?subChannelId=742719b5703f0710VgnVCM100000700a10acRCRD&vcid=0c8d8e7fd84f0710VgnVCM100000700a10acRCRD>

לפניכם רשימה של דברים שלמשפחת טורטל יש בבידוד לפי הסרטון: מבקשים מהילדים להרים פתק מ-1-5 לפי כמה נדמה להם מוגזם/ מיותר שלמישהו יהיה את הדבר בבית בתקופת הבידוד (מתחילים בדברים המגוחכים ולאט לאט מתקדמים לדברים שלילדים עצמם יש ברובם בבית):

דברים שמופיעים בסרטון: קומה לכל ילד, מלצרית, סופרמרקט בתוך הבית, עגלת אלכוהול, מסכות מעוצבות, כניסה פרטית לבית, גינה פרטית, חדרים נפרדים לכל ילד/ה, טלפון ודרך לתקשר עם המשפחה, מקורבים בשירותי הבריאות, הופעה פרטית של איתי לוי בבית, אינטרנט, מצרכים לתקופת הבידוד, ציוד מגן (כפפות ומסכות), מרחב ופרטיות, טלוויזיה (ונטפליקס), קשר עם חברים.

שאלות לדיון:

- מה מפריד בין הדברים שחשבתם שהם מוגזמים לדברים שנראו לכם לא מוגזמים/ קריקטורה של המציאות? כמה המדברים שהיו ברשימה ונמצאים אצל הטורטלים יש גם לכם בבית? כמה מהדברים האלה הופיעו במשחק הפתיחה? (נטפליקס, אינטרנט, אוכל...)
- כיצד נראים חיים בבידוד גם ללא הדברים שנראו לכם בסיסיים? מהם הדברים שקריטיים שיהיו עבור אנשים בישראל בתקופה זו? (מזון, בריאות, טיפול)
- למי בחברה הישראלית יש פחות גישה לדברים אלו? האם יש מגזרים כאלה? איך הם עלולים להיות מושפעים ממשבר הקורונה?

pardesnet.org

פרדס מרכז לחינוך ערכי

برديس مركز للتربية القيمية

מערך: "המדינה השנייה" והקורונה

3. "המדינה השנייה"

נקרא קטע את הכתבה "המדינה השנייה" של ג'עפר פרח על הטיפול במגיפת הקורונה בציבור הערבי בישראל:

<https://www.ha-makom.co.il/post-jafer-new-tur/>

"במדינה השנייה שילם כל סטודנט ערבי שרצה לחזור מאיטליה 485 דולר לחברת ישראייר, ושאל את עצמו למה מטוס אל על שהחזיר את הצעירים מפרו היה בחינם. הוא גם ראה את חבריו שחזרו מתפרעים בנתב"ג ומסרבים ללכת לבידוד במלונות של בנט, ולעומתם הוא הועמס לטיוליות מטונפות לטבריה, בניגוד לנהלים שקבע משרד הבריאות של המדינה היהודית.

במדינה השנייה לקח שבועיים עד שנבחר משרד הפרסום "מזאוי" כדי להפיק את חומר ההסברה של משרד הבריאות בשפה הערבית. בינתיים רוב החומרים של המשרד כבר הופקו וחולקו ברוסית ואפילו באמהרית. וגם הקמפינים שהעלו לשכת הפרסום הממשלתית איחרו להגיע לאמצעי התקשורת הערבים. ולמרות שיותר מחמישית מהצוותים הרפואיים במערכת הבריאות הם ערבים, בשלושת הערוצים הישראליים בקושי ראו ערבים, וכמעט ולא נראו תוכניות בערבית או עם תרגום לערבית.

במדינה השנייה נבחרה מד"א לערוך את בדיקות הקורונה, למרות שמאז קום המדינה לא טרחו במד"א לפרוס תחנות ביישובים הערביים, כמו שעשתה ליישובים היהודים. בפועל מעט מאוד בדיקות קורונה נעשו. כשערבי מתקשר למוקד 101 הוא מקבל מענה בעברית, ואם הוא מתקשה להסביר את סימני המחלה הוא מועבר ממוקדן למוקדן ובסוף נדחה.

ביישוב כסיפה גילו באיחור שרופאה של קופת חולים כללית חלתה כבר ב-8 במרץ בקורונה, ויש סיכוי שהדביקה את החולים שלה. רק אחרי שבוע משרד הבריאות יידע את 1,500 התושבים שנחשפו לרופאה."

דיון:

1. לפי תיאוריו של הכותב, מה המציאות של הטיפול במשבר הקורונה במגזר הערבי?
2. מהי "המדינה השנייה" שהכותב כל הזמן מזכיר בכתבה?
3. מה החסמים שעומדים בפני הציבור הערבי שנושא הטיפול בקורונה? האם אתם יכולים לחשוב על אוכלוסיות שונות שנתקלות בחסמים דומים?

pardesnet.org

פרדס מרכז לחינוך ערכי

برديس مركز للتربية القيمة

מערך: "המדינה השניה" והקורונה

4. שאלות האחריות

נשחק משחק: כל תלמידה כותבת על דף את הנושא שלדעתה יהיה הכותרת הראשית של אתרי החדשות היום. לאחר מכן נכנסות לאתר חדשות (כל תלמידה לפי מה שהיא רוצה) ומקריאות את שלושת הכותרות הבולטות ביותר היום – במה הן עוסקות? מה מרכז הכתבה? מהם התחומים עליהם התקשורת והמדינה מדברת הכי הרבה בתקופה זו? האם זה הנושא שניחשנו? האם יש התייחסות לאוכלוסיות בהן דנו עכשיו או לאוכלוסיות מוחלשות אחרות בשיח הציבורי היום?

מה חוסר ההתעסקות בנושאים אלו בתקשורת מלמד אותנו על מדיניות מדינת ישראל כלפי טיפול באוכלוסיות אלו?

- נניח ואתן עכשיו מחליטות להוציא את הפתרונות למצבם של מבקשי מקלט ונשים במשפחות אלימות עליהם חשבתם בפעילות הקודמת לפועל. מה נדרש כדי שזה יקרה (כסף, כוח, פרסום השפעה ציבורית וכו').

- למי הייתם פונים כדי להוציא את הפתרונות האלו לפועל? לאיזה גורם? מי לדעתכן צריך להיות אחראי על מציאת ואספקת פתרונות לקשיים החברתיים שעולים בעקבות המשבר? האם מדינת ישראל צריכה לקחת אחריות על נושאים אלו?

5. לסיכום

נסתכל על גרף המציג את הצעדים התקציביים של מדינת ישראל לעומת מדינות אחרות בניהול המשבר הכלכלי בתקופת ההתמודדות עם הקורונה ולאחריה, מה הגרף הזה מלמד אותנו על הנכונות של המדינה להתמודד עם המשבר החברתי שיבוא בעבות המגיפה?

<https://www.davar1.co.il/213586/?fbclid=IwAR0ws1MJ9Ya1Au7Ya0ad30zTpfj2L7Hy7SR2Eoolr-hmrCJpvxCRn00hTrw>

מה אנחנו יכולים לעשות כדי לדרוש מהמדינה להתנהל באופן אחר? האם זה מקומנו?

pardesnet.org